

Uchwała Nr SO-3/0954/148/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 19 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Perzów za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka
Członkowie: Małgorzata Łuczak
 Agnieszka Ząbczyńska

na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Perzów sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Perzów w roku 2023 wraz z informacją o stanie mienia Gminy Perzów (przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2024 r.).

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 r. oraz jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2039 (ze zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2023 rok.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.

1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, a także wydatków budżetowych według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Przedstawione zostały wydatki realizowane w ramach funduszu sołectkiego. Ponadto omówiono udzielone umorzenia, odroczenia i zwolnienia w podatkach w 2023 roku, przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. W części tej przedstawiono także plan i wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład oraz dochodów i wydatków z Funduszu COVID-19. W sprawozdaniu zawarto także informację o wpływach i wydatkach związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

W części opisowej ograniczono się przeważnie do wskazania jedynie nazw rozdziałów i paragrafów dochodów i wydatków, bez objaśnień wykonanych wielkości.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - 1) dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, dodatkowo w podziale na dochody i wydatki bieżące i majątkowe,
 - 2) wykonanie dochodów wg źródeł oraz wykonanie dochodów własnych,
 - 3) wykonanie wydatków wg grup,
 - 4) dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - 5) wykonanie wydatków majątkowych.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich (w układzie: nazwa i cel, łączne nakłady finansowe, nakłady poniesione do 31.12.2023 r., plan na dzień 01.01.2023 r. i 31.12.2023 r., wykonanie na dzień 31.12.2023 r., wykonanie planu w %, stopień zaawansowania realizacji zadania w %) oraz informację o zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (w układzie: dział, rozdział, paragraf, wyszczególnienie, plan na 01.01.2023 r., zmiany – zwiększenia i zmniejszenia, plan na 31.12.2023 r., wykonanie na 31.12.2023 r., % wykonania planu).

W sprawozdaniu zawarto informację o tym, że żadna z jednostek budżetowych nie posiadała wydzielonego rachunku dochodów własnych.
4. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.
5. Do sprawozdania załączono sprawozdanie z wykonania planu finansowego za 2023 rok instytucji kultury: Biblioteki Publicznej w Perzowie oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Perzowie.

Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 13 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izby należy wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

Z powyższego nie wynika by do sprawozdania z wykonania budżetu wraz z informacją o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami, przedkładanych regionalnej izbie obrachunkowej, należało dołączyć sprawozdanie z wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury.
6. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 i art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Perzów za 2023 rok został wykonany z deficytem budżetu w wysokości 4.365.543,32 zł, bowiem:

- a) dochody zrealizowano w wysokości 34.446.686,85 zł, co stanowi 100,49 % planu, w tym:
- dochody bieżące wykonano w wysokości 28.000.158,72 zł,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 6.446.528,13 zł,
- b) wydatki zrealizowano w kwocie 38.812.230,17 zł, co stanowi 94,60 % planu, w tym:
- wydatki bieżące wykonano w kwocie 25.780.044,52 zł,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 13.032.185,65 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina Perzów zrealizowała przychody budżetu w łącznej kwocie 11.790.640,35 zł z tytułu:
- nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 5.494.788,24 zł,
 - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 48.059,95 zł,
 - wolnych środków w kwocie 6.247.792,16 zł.

Rozchody zrealizowano w kwocie 401.583,00 zł z tytułu spłaty kredytów i pożyczek.

3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 5.846.209,16 zł, co stanowi 16,97 % wykonanych dochodów.

Wartość nominalna niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiła 124.911,36 zł.

4. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2023 zobowiązania niewymagalne wynosiły 1.252.466,02 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

5. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, co następuje:
- 1) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
 - 2) wystąpiły przypadki, kiedy suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych) przekracza plan wydatków ustalonych w budżecie w następujących paragrafach:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
010	01030	2850	10 613,00	10 323,14	1 257,87	11 581,01	968,01
754	75412	3030	70 000,00	69 091,50	987,00	70 078,50	78,50
757	75702	8110	500 000,00	417 202,55	86 696,43	503 898,98	3 898,98
801	80101	4260	197 000,00	185 012,21	29 313,19	214 325,40	17 325,40
801	80104	4260	120 000,00	111 277,04	12 809,64	124 086,68	4 086,68
900	90001	4260	450 836,00	392 248,30	65 205,85	457 454,15	6 618,15
900	90001	4390	43 000,00	41 992,20	1 107,00	43 099,20	99,20
900	90002	4300	929 664,00	929 187,82	77 040,96	1 006 228,78	76 564,78
Razem			2 321 113,00	2 156 334,76	274 417,94	2 430 752,70	109 639,70

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt Gminy otrzymał od Rady Gminy, a mianowicie:

- w uchwale Nr XLVI/304/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2023 rok w § 14 Rada Gminy określiła sumę do wysokości 700.00,00 zł, do której Wójt Gminy mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania,
 - w uchwale Nr XLVI/303/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Perzów na lata 2023-2039 w § 3 Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do:
 - zaciągania zobowiązań związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku nr 2 do uchwały (§ 3 ust. 1 pkt 1), z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy, i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 3 ust. 1 pkt 2),
 - przekazania uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa w ust. 1 kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy (§ 3 ust. 2).
6. W okresie od początku roku do 31 grudnia 2023 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 4560) w łącznej kwocie 64,97 zł. W przedłożonym sprawozdaniu (str. 27 i 38) Wójt Gminy zawarła informację o poniesieniu przedmiotowych wydatków, nie wyjaśniono przyczyn ich poniesienia.
7. Ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w kwocie 110.486,40 zł (rozd. 75618 § 0480), a dochody z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zostały wykonane w wysokości 34.685,38 zł (rozd. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozdział 85154) oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii (rozdział 85153) wykonano w łącznej wysokości 162.246,08 zł. Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 48.059,95 zł. Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów i przychodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 30.985,65 zł.
- Skład Orzekający ustalił, że środki te zostały wprowadzone do budżetu po stronie przychodów uchwałą Nr LIX/386/2024 z dnia 9 kwietnia 2024 r. i przeznaczone na wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.
8. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 917.455,13 zł (w tym § 0490 w kwocie 910.134,46 zł), a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w rozdziale 90002 łącznie wynosiły 975.724,73 zł.. Tym samym uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 58.269,60 zł.
- Na koniec 2023 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 102.707,61 zł, a należności z tytułu naliczonych odsetek wyniosły 14.757,00 zł.

Rada Gminy Perzów w dniu 28 grudnia 2022 r. podjęła uchwałę Nr XLVI/300/2022 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2023 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, według poszczególnych podziałek klasyfikacji budżetowej. Na str. 56-57 sprawozdania przywołano treść przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach regulujących przeznaczenie środków pochodzących z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W sprawozdaniu zamieszczono objaśnienia dotyczące poniesionych wydatków obligatoryjnych na utrzymanie systemu zagospodarowania odpadów komunalnych. Natomiast w odniesieniu do wydatków fakultatywnych, takich jak wyposażenie nieruchomości w pojemniki czy worki na odpady komunalne, poinformowano, że koszty te są ponoszone przez spółkę ZZO Olszowa sp. z o.o., której Gmin Perzów powierzyła wykonywanie zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, polegających na zagospodarowaniu i unieszkodliwianiu odpadów komunalnych poprzez eksploatację instalacji, urządzeń i wyposażenia Spółki, prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, rekultywacji składowisk odpadów oraz utrzymanie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów. Podano także informację, że Gmina Perzów nie ponosi również wydatków na wyposażenie nieruchomości w pojemniki czy worki na odpady komunalne, ponieważ koszty te ponosi kontrahent, z którym, Gmina Perzów ma podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości.

Sprawozdanie spełnia zatem wymogi przepisu art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

III.

Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody z tego tytułu uzyskane w 2023 r.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.